květen / 2026

NEWSLETTER

institut VÁCLAVA KLAUSE

V. Klaus: Stále více zapomínaná výročí

J. Weigl: Nebezpečí privatizace zahraniční politiky

I. Strejček: Maďarsko na vazalské cestě „do Evropy“

L. Jakl: Sobectví jednotlivých zemí je brzdou pokroku?

V. Klaus: Pavel poškozuje česko-německé vztahy. Macinka má své metody

J. Weigl: Tři májová povzdechnutí

I. Strejček: Laciný a podbízivý antikomunismus

L. Jakl: Že rozumí jen síle? Opravdu?

V. Klaus: The European Conservative – časopis evropských konzervativců

KVĚTNOVÝ GRAF IVK

Střed mizí

Ideologické zaměření akademických pracovníků ve Spojených státech, 1969–2022

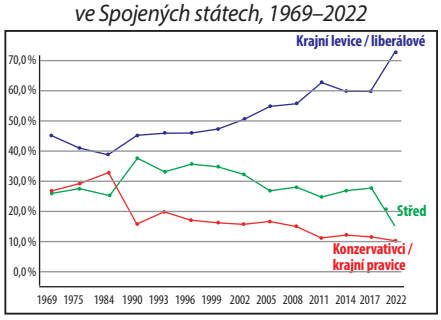

Zdroj: Nathan Honeycutt

Institut Václava Klause o.p.s.

Šárecká 15/29
160 00 Praha 6

e-mail: office@institutvk.cz
www. institutvk.cz

IVK – Newsletter
Institutu Václava Klause
Registrace MK ČR E 11024
Periodicita: měsíčník
Datum vydání: 27. 5. 2026

Stále více zapomínaná výročí

Václav Klaus

Vážení zástupci Českého svazu bojovníků za svobodu, vážení přítomní,

děkuji Českému svazu bojovníků za svobodu, že na naše významná květnová výročí nezapomíná. My, kteří se zde – a na dalších památných místech – každoročně scházíme, sice už máme pocit, že jsme všechno řekli, že všechno už bylo řečeno, ale pravda to není. Plynutí času vede ke stále většímu zapomínání a ke stále častějšímu konstruování alternativní historie. Nejen některé jednotlivé události kolem druhé světové války, ale i sama podstata této války začínají být vykládány úplně jiným způsobem, než jak skutečně probíhaly, jinak, než jak si je stále ještě žijící svědkové tohoto období pamatují.

Plynutí času vede ke stále většímu zapomínání a ke stále častějšímu konstruování alternativní historie.

Umožňuje to politický chaos v naší zemi i měnící se poměry v Evropě a ve světě. Tento politický vývoj zásadním způsobem narušuje elementární poválečný názorový konsenzus o těchto událostech, který jsme mnozí považovali za nezpochybnitelnou samozřejmost.

Téměř nikdo si u nás dnes netroufá učit dějiny 20. století.

Mimořádnou roli v tom sehrává i faktický kolaps serióznosti našeho systému vzdělávání a vůbec pohledu na historii. Nikoli naše děti, ty zažívaly stále ještě jiný systém vzdělávání, ale naši vnuci a pravnuci už přestávají znát český dějepis. V neposlední řadě i proto, že do popředí začíná vystupovat dějepis evropský. Téměř nikdo si u nás dnes netroufá učit dějiny 20. století, protože ty už jsou zcela zpolitizovány.

Letošní květnová výročí, resp. osmdesáté první výročí osvobození naší vlasti, zastiňuje připravovaný sjezd Sudetoněmeckého landsmanšaftu v Brně. Je to významný pokus přepisovat vyznění druhé světové války. Sudetoněmecký landsmanšaft své sjezdy dělá každý rok. A říká tam stále stejné věci.

Mimořádnou roli v tom sehrává i faktický kolaps serióznosti našeho systému vzdělávání.

Tentokráte to však bude prvně dělat v zahraničí. U nás. Pozvání sebe sama do Brna Sudetoněmecký landsmanšaft nemohl provést, ale jen a jedině česká strana a česká politika. Ani spolek Meeting Brno nevznikl náhodou a své pozvání by nemohl udělat, kdyby k tomu neměl politickou podporu. Tu sice někteří naši politici vyjadřovali už delší dobu, ale teprve výsledek říjnových parlamentních voleb, kdy se Fialova vládní koalice dostala do opozice, jim umožnil udělat toto pozvání otevřeně a oficiálně. Budeme velmi pozorně sledovat, jak se k tomu postaví dnešní vládní koalice a její jednotlivé politické strany. Důležitým signálem bude hlasování v Po-

▸

EDITORIAL

Květnové vydání Newsletteru IVK reaguje na zásadní otázky, kterými žije česká společnost, například na historicky první sjezd Sudetoněmeckého landsmanšaftu v České republice. Spojuje témata historické paměti, národní suverenity, evropské politiky a kulturních proměn současné společnosti, a to nejen české. Václav Klaus varuje před přepisováním zejména poválečných dějin, Jiří Weigl před privatizací zahraniční politiky prostřednictvím aktivistických iniciativ. Texty se věnují i rostoucím tlakům bruselských institucí na členské státy, obraně národní identity, skepticismu vůči centralizaci Evropské unie a kritice progresivních ideologií, které oslabují tradiční společenské vazby, rodinu i demokratickou debatu. Květnový Newsletter IVK současně připomíná význam konzervativního myšlení, historické kontinuity a odpovědné politické reprezentace v dnešní Evropě.

Ladislav Henek

slanecké sněmovně o návrhu rezoluce, kterou k tomuto tématu připravila Okamurova SPD.

Bývalá Kobyliská střelnice je a zůstane stálým symbolem obětí heydrichiády, tohoto mimořádně hrůzného okamžiku našich dějin. Je dobře, že jsme se tu sešli i letos. Je dobře, že je současná vláda a současné ministerstvo obrany vlídnější k organizátorům celé řady květnových setkání, jako je toto dnešní. Jako někdo, kdo už v době heydrichiády byl na světě a kdo shodou okolností bydlí téměř na dohled od tohoto smutného místa, děkuji všem, kteří se na přípravě dnešního pietního aktu podíleli.

Projev Václava Klause na pietní akci k uctění obětí heydrichiády, bývalá Kobyliská střelnice, 6. 5. 2026

Kauza Brno – nebezpečí privatizace zahraniční politiky

Jiří Weigl
výkonný ředitel IVK

Dne 21. ledna 1997 si Česká republika a Německá spolková republika ve společné Česko-německé deklaraci podepsané předsedy jejich vlád řekly, že „nebudou zatěžovat své vztahy politickými a právními otázkami pocházejícími z minulosti", když předtím Německo tamtéž přiznalo odpovědnost za události, které vedly k válečné tragédii a jejím důsledkům, česká strana pak lítost nad poválečnými excesy.

Téměř třicet let nebyla tragická minulost tématem komplikujícím vzájemné vztahy.

Téměř třicet let nebyla tragická minulost tématem komplikujícím vzájemné vztahy. Naopak stále platná deklarace slouží jako příklad racionálního a poučeného nakládání s tragickou historií, která, jak nám mnoho příkladů v nedávné minulosti ukázalo, se snadno může vrátit a státy a národy znovu zavést zpět na cestu konfrontace a nepřátelství. Za necelý rok tento památný česko-německý akt, který vzájemné vztahy převedl od minulosti k budoucnosti, oslaví 30. výročí.

Mezitím se vystřídaly generace a pamětníci, kteří události před 80 lety zažili, již v drtivé většině nežijí. Dnešní obyvatelé Německa i České republiky žijí současnými problémy svých zemí, zvykli si na všestrannou vzájemnou spolupráci a široké přátelské a spojenecké vztahy na všech úrovních. Tragédie minulosti se vzdálily do historie.

A najednou se skupina českých aktivistů, bohatě dotovaná z veřejných zdrojů, rozhodne, že tragickou minulost oživí, že popře význam a dosah deklarace a bez ohledu na vládní politiku uspořádá spektakulární akci, která má potenciál rozdělit českou společnost, vyvolat politické napětí a konfrontaci a vrátit na scénu kontroverze a spory, které na třicet let umlčela Česko-německá deklarace.

Pozvání Sudetoněmeckého landsmanšaftu a uspořádání jeho každoročního srazu poprvé na území ČR do Brna není žádným aktem smíření našich národů, jak organizátoři této akce farizejsky tvrdí. Češi a Němci se smiřovat nepotřebují, tragická historie se stala a nedá se odestát, a ti, kteří se v Brně sejdou, nemají žádný mandát od obětí či jejich potomků, aby se za ně s někým smiřovali.

Češi a Němci se smiřovat nepotřebují, tragická historie se stala a nedá se odestát.

Celá spektakulární akce má evidentně zcela jiný význam a slouží velmi parciálním zájmům – má vyvolat v České republice společenský neklid, počítá s nesouhlasnými reakcemi široké veřejnosti a oživením vyhrocené diskuse o válce, okupaci, odsunu a o česko-německých antagonismech. Emoce, které má tato akce vyvolat, mají aktéry brněnské události politicky a mediálně zviditelnit, mají jim zajistit finanční prostředky a vytvořit novou politickou realitu, s níž budou muset česká i německá vláda nadále počítat a vycházet z ní.

Z českého hlediska pozvání landsmanšaftu do Brna skupinou Meeting Brno znamená, že iniciativu ve velmi citlivé oblasti vztahů s nejvýznamnějším sousedem přebírá soukromý subjekt, který má své parciální politické a jiné zájmy, neohlíží se na politiku vlády a je připraven společenskou atmosféru záměrně antagonizovat a fakticky vztahy se sousední zemí i poškodit. Meeting Brno od začátku počítá s tím, že pořádání sjezdu landsmanšaftu na českém území velká část české veřejnosti, především starších generací, jako akt smíření vnímat nemůže, ale to je nezajímá.

Sudetští Němci a jejich organizace se nikdy neprofilovali jako přátelé českého národa, změněné poměry je sice přinutily vzdát se kategorických nároků na satisfakci za odsun, ale přesto lze jejich pokoutní proniknutí na české území prostřednictvím pofidérní soukromé spolupracující české organizace těžko interpretovat jako akt smíření. Spíše to má charakter připravené provokace především vůči české vládě a její politice. Ne nadarmo se také naše parlamentní opozice projevila jako militantní obhájce sudetských Němců a jejich srazu u nás.

V Německu má brněnská akce přinést předákům již přece jen poněkud upadajícího landsmanšaftu politickou pozornost a nový vliv.

Sudetští Němci a jejich organizace se nikdy neprofilovali jako přátelé českého národa.

Celá kauza dobře demonstruje nebezpečí, které představuje privatizace části naší zahraniční politiky politickými neziskovkami, nota bene financovanými z veřejných prostředků. Aktivitami, jako je sudetoněmecký sraz v Brně, jsou schopny stavět oficiální politiku státu před hotovou věc, poškozovat vztahy se sousedy, rozeštvávat politickou atmosféru v zemi a poškozovat postavení země ve světě. Vláda by si z toho měla vzít skutečně vážné poučení.

18. 5. 2026

Předplatné IVK na rok 2026

institut VÁCLAVA KLAUSE

Předplatné IVK zahrnuje pravidelný newsletter, newslettery plus, sborníky a ostatní publikace, pozvánky na semináře.

Základní cena předplatného je 1000 Kč.
Studentské předplatné 500 Kč.

predplatne@institutvk.cz

Maďarsko na vazalské cestě „do Evropy“

Ivo Strejček
člen správní rady IVK

Vlády nad Maďarskem se ujala nová vláda vedená premiérem Magyarem. Pustila se do práce stylově. Nad maďarským parlamentem za zvuků „evropské“ hymny „Ódy na radost“ zavlála po deseti letech vlajka Evropské unie. Jen málo jiných politických symbolů může srozumitelněji demonstrovat hloubku politické změny, ke které došlo vítězstvím proevropské (přesněji snad řekněme prounijní) politické strany Tizsa s Péterem Magyarem v čele.

Je vlastně správné, když je hned od prvních hodin Magyarovy vlády vidět, kdo ve skutečnosti v Maďarsku vyhrál, přestože výsledky voleb není možné jakkoli zpochybňovat. Byly svobodné a byly tajné. Každý maďarský volič se mohl bez zábran rozhodnout. Orbánův Fidesz se jejich výsledky nijak nepokusil ovlivnit, jak to dlouho dopředu hlásala Evropská komise, probruselská média včetně obvyklých českých. Ani „Putinovi“ se nepodařilo výsledky změnit, přestože tuto lež dlouhodobě „Evropa“ hlásala a tvářila se, že z ruského vměšování do maďarských voleb „trne hrůzou“. Nic podobného se nestalo. Orbán porážku přijal i přiznal a důstojně vládu vítězům předal. Normální, standardní demokratický postup v zemi, která byla po léta nespravedlivě očerňována z nedodržování demokratických postupů, porušování jakýchsi evropských hodnot, potlačování svobody slova, útlaku médií a novinářů, nefunkčnosti soudního systému a nedodržování občanských svobod. Že to vše byla lež a účelové útočení na Orbánovo Maďarsko, dostatečně přesvědčivě potvrdily právě výsledky posledních voleb.

Každý maďarský volič se mohl bez zábran rozhodnout.

A přesto nelze nad cestou k Magyarovu vítězství nechat zavřít vodu. Jedno staré dobré české rčení totiž tvrdí, že zloděje honí obvykle sám zloděj. Jestliže tedy von der Leyenová, Evropská komise i Evropský parlament „vrchem spodem“ tloukly na poplach před ruským vměšováním do maďarských voleb, je namístě přiznat, že to byla především Evropská komise, která udělala vše proto, aby se nenáviděného Orbána zbavila. Plyne-li totiž nějaké poučení z maďarských voleb, pak to, že Evropská komise využila zcela brutálního ekonomického nátlaku na maďarské veřejné mínění, když dlouhodobě a svévolně blokovala finanční toky evropských dotací Orbánově vládě. Jejich uvolnění podmiňovala změnou obsahu vládnutí tehdejší maďarské vlády i změnou chování Orbána na evropských radách.

Evropská komise využila zcela brutálního ekonomického nátlaku na maďarské veřejné mínění.

O toho šlo vlastně nejvíc. Viktor Orbán se časem vypracoval do formátu sebevědomého lídra reprezentujícího suverénní členskou zemi Evropské unie a hájícího její zájmy způsobem, na který evropské instituce nebyly zvyklé. Orbán byl považován za nechtěného politika a za „trn v patě“ evropské politiky. Orbánova důslednost i odvaha, s jakými hájil maďarské pozice, byly pro Brusel (ale také pro Berlín, Paříž, Tuskovu Varšavu i Zelenského Kyjev) k nevydržení. Orbánova domácí pozice se zdála natolik neotřesitelná, že byl z útrob Evropské lidové strany v Evropském parlamentu vybrán jeden z jejích poslanců, Péter Magyar (ještě nedávno blízký Orbánův spolupracovník), a s pomocí Evropské komise a jejího ekonomického tlaku na Orbánovu vládu etablován v Maďarsku. Oním zlodějem, který neoprávněně křičí, aby jiný zloděj byl chycen, tedy nebylo Putinovo Rusko, ale bruselská Evropská komise (a všichni ti von der Leyenové, Jourové, Weberové a další).

Své pro oslabení Viktora Orbána udělali také jeho nejbližší spojenci ve formátu V4. K naší hanbě je třeba připomenout roli bývalého českého premiéra Petra Fialy i jeho ministra zahraničních věcí Lipavského. Fialovo vědomé spojování s polským premiérem Tuskem a jejich vytváření vnitřní opozice proti Orbánovi a Ficovi, české ostentativní a nafoukané odtlačování Ficova Slovenska a teatrální distancování se od Orbána patří k těm kapitolám moderní české zahraniční politiky, na které moc hrdí být nemůžeme. I my tak, skrze Fialovu vládu, neseme svoji část viny na „evropském“ vměšování se do výsledků maďarských voleb a vlastně i na „evropském“ volebním vítězství v Maďarsku.

I my tak, skrze Fialovu vládu, neseme svoji část viny na „evropském“ vměšování se do výsledků maďarských voleb.

Péter Magyar i jeho nová ministryně zahraničí Anita Orbánová (nemá s Viktorem Orbánem nic společného) okamžitě po nástupu do funkcí nasměrovali Maďarsko, vědomi si svých závazků, probruselským a prounijním směrem. Maďarsko podle nich „přestane být zlobivým dítětem“ a hodlá se stát „upřímným účastníkem evropského sjednocování“. Že při tom současně mluví o znovuotevření Benešových dekretů směrem k sousednímu Slovensku, zjevně nebude v Bruselu, který se konečně zbavil Orbána, nijak vadit. Ostatně Slovensko čekají parlamentní volby za rok, takže „maďarský mustr“ si Brusel vyzkoušel a Slováci alespoň vědí, na co se mají připravit.

Slovensko čekají parlamentní volby za rok, takže „maďarský mustr“ si Brusel vyzkoušel a Slováci alespoň vědí, na co se mají připravit.

Maďarsko pod vedením premiéra Magyara se vydává na vazalskou cestu „do Evropy“. Současná česká vládní a zahraniční politika by si měly z této lekce vzít ponaučení. A málo jich není!

12. 5. 2026

Sobectví jednotlivých zemí je brzdou pokroku?

Ladislav Jakl
člen správní rady IVK

V minulých týdnech si někteří z nás připomínali výročí vítězství nad nacistickým Německem. A slyšeli jsme mnoho řečí. Třeba o tom, jak příčinou druhé světové války byl nacionalismus a jak bychom pro odvrácení možné hrozby nové takové války měli bojovat vyzbrojeni myšlenkou sjednocující se Evropy právě proti nacionalismům.

No, ono to bylo přesně obráceně. Válku spustila právě supranacionální (nadnárodní) myšlenka jednotné Evropy a byla vedena proti patriotům, vlastencům a nacionalistům jednotlivých zemí. Pro jistotu uvádím, že nacionalismus, vlastenectví a patriotismus byla vždy synonyma. Pro ideologie, které nad lásku k vlastnímu národu staví pohrdání jinými a nenávist k nim, jsme vždy měli termín „šovinismus“. Ten si ale poslední dobou nějak vypůjčilo feministvo, a nám je jako nový termín pro opovržení vůči jiným národům vnucováno původně dobré či neutrální slovo „nacionalismus“.

Po tomto terminologickém okénku se můžeme vrátit k historii. To nacionalisté, patrioti a vlastenci jednotlivých zemí vedli osvobozovací válku proti nacistické panevropské ideologii a tuto válku naštěstí vyhráli. Druhou světovou válku nevyvolal nacionalismus. Ten ji naopak vyhrál, když porazil myšlenku unifikované a centralizované Evropy. A právě hrdé vlastenectví je zárukou svobody a jedinou překážkou nastolení diktátu myšlenky kontinentovládné jednoty.

To nacionalisté, patrioti a vlastenci jednotlivých zemí vedli osvobozovací válku proti nacistické panevropské ideologii.

Sjednotitelé různých dob používali různé slovníky a různé metody. Ale vždy za hlavní překážku prosazení své ideje považovali „sobectví" jednotlivých zemí, které podle nich blokuje tu správnou cestu vpřed. A to je nakonec vždy prozradí. Podívejme se na dvě různé, přece však podobné myšlenky.

1. Když jde například o bezpečnost, princip jednomyslnosti nás může uvrhnout do existenčního ohrožení. Protože jde o život a smrt! Evropa potřebuje hlasování kvalifikovanou většinou, aby mohla rozhodovat rychleji, zejména v zahraniční politice. Princip jednomyslnosti by se měl zrušit co nejdříve.

2. Během let se nebude myslet pouze v pojmech zemí. Mnoho dnešních problémů pak úplně vybledne a mnoho z nich nezbude. Bude se pak myslet v pojmech kontinentů a evropské myšlení budou naplňovat a budou jím hýbat možná mnohem větší problémy. V žádném případě si nesmíte myslet, že my, pokud zavádíme v Evropě jistý proces pořádku, to děláme proto, abychom jednotlivým národům zkrátili život. Pojem svobody nějakého národa se musí uvést do souladu se skutečnostmi, před kterými dnes stojíme, a s jednoduchými otázkami účelnosti. Tak jako v rodině nemůže mít jeden její člen právo rušit trvale svou sobeckostí její vnitřní mír, tak nemůže ani jednotlivý národ v Evropě mít natrvalo možnost stavět se proti všeobecnému procesu pořádku.

Druhý výrok pronesl německý nacistický ideolog Joseph Goebbels.

Ano, někdy chodíváme k ultimativním příměrům příliš brzy a příliš snadno. Ale pokud si někdo nepřeje takováto srovnání, nechť neprosazuje tak srovnatelné myšlenky. Druhý výrok pronesl německý nacistický ideolog Joseph Goebbels k českým novinářům 11. září 1940 v Berlíně. Ten první německý ministr Johann Wadephul v Berlíně dva dny před letošním výročím porážky nacistického Německa.

Vlastenci nejsou sobci. Vlastenci chrání svět. Před sjednotiteli.

14. 5. 2026

Rozhovor Václava Klause pro PrahaIN

Pavel poškozuje česko-německé vztahy. Macinka má své metody

Václav Klaus

V knihovně vašeho institutu jsem viděl vaši fotku s Helmutem Kohlem. Není to náhodou při podpisu Česko-německé deklarace?

Myslím, že ano.

Deklaraci jste jako český premiér podepsal spolu s tehdejším německým kancléřem v lednu 1997. Proti tomu protestovali komunisté, a především Sládkovi republikáni. Teď se v Brně bude konat sjezd Sudetoněmeckého krajanského sdružení a proti němu se opět chystají protesty. Nemáte pocit, že se po téměř 30 letech dějiny opakují?

Dovolím si říci, že to není opakování dějin. Toto téma je tady s námi stále. Někteří to zamlčují a teď to z té i oné strany vytahují na povrch zemský. Jezdím často hovořit do Německa a musím se přiznat, že před začátkem akce často přijde organizátor a říká: „Prosím, abyste byl připraven, bude tady skupina, která bude vytahovat Benešovy dekrety." A já mávnu rukou a říkám: „To je moje silné téma, mně to nevadí." Jestli si někdo myslí, že se nejedná o stálé, až věčné téma, tak to je fatální omyl.

Neměla být Česko-německá deklarace jakousi tečkou, nebo spíš vykolíkovaným hřištěm, na kterém se česko-německé vztahy mají odehrávat? Proč se debata o minulosti pořád vrací? Je to česko-německý, česko-bavorský, nebo spíše domácí český problém?

Jedna věc je, že to je dlouhodobě česko-německý problém, ale v tomto konkrétním případě je to česko-český problém. Německo nic specifického neudělalo. Aktuální situaci vytvořilo kývnutí určitých brněnských politiků a aktivistů na uspořádání sudetoněmeckého sjezdu v Brně. To vyvolalo tenhle spor, který je opravdu navýsost ve své podstatě česko-český.

Nicméně je naprosto jasné, že bylo podvodné argumentovat, že se jedná jen o kulturní, etnografickou a já nevím jakou nepolitickou akci. Tak se k tomu také zpočátku stavěla Babišova vláda, která to bagatelizovala slovy, že nás se to netýká, že je to soukromá akce. Přestali to říkat po dvou událostech. Zaprvé, když se bavorský premiér Söder i německý ministr vnitra Dobrindt přihlásili, že do Brna chtějí přijet. No a nepředstavitelnou tečku tomu všemu dal prezident Pavel tím, že dal nad touto akcí záštitu.

Váš institut vydal prohlášení, že záštita prezidenta Pavla akci Meeting Brno, v rámci které proběhne zmíněný sjezd, ohrožuje česko-německé vztahy. Nepřeceňujete význam tohoto gesta?

Ne, toto gesto je bezprecedentním krokem. Žádného českého prezidenta od doby druhé světové války by nenapadlo takovéhle gesto udělat. Tím on jasně demonstroval, kde jeho myšlení bloudí.

K prezidentu Pavlovi se ještě vrátím. Chtěl bych se zeptat na určitý paradox: nejhlasitějším kritikem sjezdu v Brně je Okamurova SPD. Ta je zároveň ve stejné frakci Evropského parlamentu se stranou AfD, která otázku Benešových dekretů čas od času vytáhne. Vy jste ostatně také byl na několika akcích AfD. Nevidíte v tom rozpor?

V tomhle rozpor skutečně nevidím. Je to uměle vyvolávaná věc. Byl jsem na mnoha akcích AfD, ale trvám na tom, že u AfD nikdy nebylo toto téma dominantní. Nikdy při mé účasti na sjezdech či kongresech AfD se nikdo neodvážil tohle téma nastolit. Říkají: „My máme ve straně své minority, které hrají různé karty."

Mimochodem, za měsíc se koná velká ideologická konference, kterou AfD pořádá v budově Bundestagu. Budu tam mít hlavní nebo druhý hlavní referát. A tehdy o tom s nimi budu mluvit.

Myslíte o česko-německých vztazích, Benešových dekretech a jejich postoji?

Pane redaktore, rozumím, že je účelné pro všechny strany používat terminus technicus „Benešovy dekrety". Je to ale opravdu nefér. V momentu, kdy nefungo-

val československý parlament a všechno bylo rozvrácené válkou, tak se do prvních voleb prostě vládlo způsobem, jaký odpovídal tehdejšímu ústavnímu pořádku, to znamená dekrety prezidenta. Nicméně v momentu, kdy parlament zasedl, tak tyto dekrety schválil a převzal do československého, dneska českého právního řádu, takže jsou to normální zákony České republiky.

Poslední otázka ke sjezdu v Brně. Pro řadu mladých Čechů a Němců není sudetoněmecká otázka nijak zásadní, dokonce ji spíš vnímají jako konflikt starších generací. Není to vlastně ta přirozená cesta smíření?

Odmítám slovo smíření. To je naprosto nevhodné slovo. Já jsem s Němci a s Německem usmířen a není důvod, abych s nimi vyvolával jakékoliv konflikty. A já věřím, že řada racionálně myslících Němců to vidí podobně. Ti, kdo volají po smíření, dneska v podstatě volají po rozpoutání nové debaty o výsledcích druhé světové války.

Vrátím se k prezidentu Pavlovi. Od vzniku vlády, která vzešla z posledních voleb, pozorujeme zjevnou dvoukolejnost v zahraniční politice. Není to ale nic úplně nového. Když jste byl prezidentem vy, v zahraničněpolitických otázkách jste měl se Špidlovou a s Paroubkovou vládou velké rozpory. Pamatuju si, když Paroubek vyhrožoval, že v prezidentské kanceláři seškrtá rozpočet na cesty…

Vidíte, to už si ani nepamatuju.

Je teď situace jiná a v čem?

Rozdíl vidím a je zásadní. Tehdy jsme se nikdy do fundamentálního sporu mezi prezidentem a premiérem nepustili. A říkám to z obou pozic, které jsem zastával, jak premiérské, tak prezidentské. Ale že jsme měli odlišné názory na celou řadu věcí, to ano. Ale myslím, že takový rozpor, střet, nikdy nenastal.

A co střet s Topolánkovou vládou kvůli Lisabonské smlouvě? Dlouho jste ji nechtěl podepsat, nakonec jste ji podepsal společně s premiérem, nechtěl jste ji podepsat sám.

Ano, byl to zásadní střet. Ale řekl bych, že to byl střet trochu jiného řádu. Tehdejší topolánkovská ODS v podstatě věděla, že Lisabonská smlouva je věc nežádoucí a pro Českou republiku nevýhodná. Vítězilo ale to, že nechtěli rozzlobit Brusel. Ale děkuju, že jste to připomněl, to je férové.

Ještě jeden návrat do minulosti. Byl jste na celkem šesti summitech NATO jako prezident. Pokaždé existovala dohoda mezi prezidentem a premiérem. Například na veledůležitý Bukurešťský summit v roce 2008 jste jeli oba. Teď vidíme ve stejné věci naprostou nedohodu. Jak to vnímáte?

Nejdříve poznámka k Bukurešťskému summitu. Jeho podstatou byl fatální střet o tom, jestli mají být Ukrajina a Gruzie zvány do NATO. A protože nikdo neměl zájem toto řešit před televizními kamerami, bylo rozhodnuto, že v rozporu s jakýmkoliv připraveným protokolem dojde večer k uzavřenému jednání vedoucích delegací, což jsem byl já, ne Topolánek. Trvalo mnoho hodin. A tam se strhla skutečná hádka. Primárně Německo nesouhlasilo s přizváním a já jsem se k tomu připojil.

Ale k vaší otázce: byl bych samozřejmě pro nalezení politického řešení. Považuji za naprosto mylné odkazovat se na to, že když nevíme, jak to vyřešit, tak to dáme Ústavnímu soudu. To je dětinská věc, kterou teď v tuto chvíli hraje Hrad, který má také největší sílu jmenovat Ústavní soud.

Tento problém je výsledkem fatální chyby, kterou jsme udělali přechodem na přímou volbu prezidenta. Udělali jsme tento krok, ale nezměnili jsme zbytek našeho ústavního systému. Čili to, co se teď děje, je logický důsledek tehdejší populistické chvíle, kdy se najednou zdálo, že přímá volba všeho na světě je bezvadná věc. A teď sklízíme ovoce tohoto kroku.

Ještě zpět ke dvoukolejnosti v zahraniční politice. Ministrem zahraničí je váš dlouholetý spolupracovník Petr Macinka. Nemá i on zodpovědnost za tu dvoukolejnost, nepřiživuje ji?

Buďme féroví: Ano, určitě. Každý jsme nějaký, a Macinka také používá své metody. Nicméně prezidentovo poskytnutí záštity brněnské akci ospravedlňuje spoustu Macinkových postojů. To myslím, že si Macinka nemohl vymyslet lépe, než aby prezident Pavel dal tuto záštitu, protože to mu umožňuje pokračovat ve svém razantním chování.

Kdyby nedošlo k tomu velikému střetu o Filipa Turka, tak Macinku ani nenapadlo dělat ministra zahraničí. Byl by velmi vyhraněným ministrem životního prostředí a dneska by řádil na ministerstvu životního prostředí.

Když to zmiňujete, myslíte, že nakonec je Petr Macinka lepším ministrem zahraničí, než by byl Filip Turek?

Řekl bych, že jsme ještě takhle rezolutního, sebevědomého a v zahraničí suverénně vystupujícího ministra zahraničí neměli.

Takže z vašeho pohledu to dopadlo lépe?

To je druhá otázka. Souhlasil jsem s Macinkou, že si od začátku vybírá ministerstvo životního prostředí, protože si myslí, že to je zásadní ministerstvo současné doby. Protože tam se odehrává zásadní souboj o charakter vůbec našeho světa.

Trošku mi připomínal knihu Michela Houellebecqa *Podvolení*, kde se ve volbách ve Francii prezidentem stane představitel umírněného islamismu. A když potom dojde na sestavování vlády, tak řekne: „Nám stačí ministerstvo školství." Protože je nejdůležitější pro proměnu společnosti. Macinka původně trochu podobně chápal ministerstvo životního prostředí jako ono klíčové ministerstvo naší současnosti.

Petr Macinka si vzal na ministerstvo zahraničí několik lidí v různých funkcích, kteří jsou spojeni s vaším institutem. Máte teď vliv na dnešní českou zahraniční politiku?

Ne, určitě nemám vliv. Petr Macinka je natolik sebevědomým ministrem, že pokračuje v mém duchu, který vyjadřoval vtip z devadesátých let: „Víte, proč má Klaus poradce? Aby měl komu radit." A teď dokonce přichází někdo, koho se na to můžeme zeptat. (*Do místnosti vchází Jiří Weigl, dlouholetý ředitel Institutu Václava Klause a čerstvě také Macinkův externí poradce – pozn. red.*). „Jirko, dostávám právě otázku, jestli účastí některých lidí z našeho institutu na ministerstvu zahraničí mám teď vliv na českou zahraniční politiku."

Jiří Weigl: „Pan prezident vliv na zahraniční politiku má, ale ne vliv momentální, spíš dlouhodobý, protože lidé, kteří s ním dlouho spolupracovali, jsou ovlivněni jeho názory a přístupy. Právě tahle škola umožňuje ministru Macinkovi funkci úspěšně zastávat. Ale na konkrétní otázky vliv nemá."

Na závěr se zeptám na asi nejdůležitější zahraničněpolitickou událost v našem regionu, což byly maďarské parlamentní volby. Byl jste často hostem na akcích pořádaných Fideszem Viktora Orbána. Je to opravdu zásadní změna pro střední Evropu?

Zeptal jste se netuše, že tato otázka souvisí s tou předchozí. Lidé, kteří občas radí ministrovi, se oproti mně velmi liší v názoru na nového maďarského premiéra. Zatímco já si zoufám a myslím si o něm jen negativní věci, tito pánové mně říkají, že Péter Magyar byl kdysi ve Fideszu, že názorově není žádný pirát, ani není tam, kde je české ANO. Na to já odpovídám, že takový Petr Fiala byl taky kdysi v ODS, a kam pak stranu zavedl. Měli jsme několik debat na tohle téma. Není to, Jirko, pravda? (*Jiří Weigl přikyvuje*).

Veselin Vačkov, PrahaIN, 22. 5. 2026

Prohlášení IVK: Prezident Pavel svou podporou sudetoněmeckého sjezdu v Brně poškozuje česko-německé vztahy

Zásadně se ohrazujeme proti tomu, že prezident republiky Petr Pavel udělil svou záštitu sjezdu landsmanšaftu v Brně, čímž v mnohých očích přikryl tuto nezodpovědnou akci jménem našeho státu a jeho občanů.

Pořádání sudetoněmeckých dnů poprvé od konce druhé světové války na našem území považujeme za průlomovou událost s výrazným politickým obsahem, který nelze ignorovat. Považujeme za zcela nepřijatelné, aby česká politická opozice v čele s prezidentem Petrem Pavlem závažnost celé události i její politické důsledky zlehčovala, podceňovala či dokonce takovému vývoji napomáhala.

Jde o akci politickou, hájící velmi konkrétní politické zájmy a požadavky. Ty nejsou v souladu s politikou České republiky i s aktuálními postoji současné vlády.

Prezident Pavel a současná česká parlamentní opozice svojí podporou sudetským Němcům otevírají bolestivou historii, kterou dnešek nemůže nijak vyřešit, a v důsledku tak poškozují česko-německé vztahy. Ty ohrožuje především německý landsmanšaft a jeho domácí spojenci.

IVK, 19. 5. 2026

Tři májová povzdechnutí

Jiří Weigl
výkonný ředitel IVK

Někteří politici u nás dávají opakovaně najevo, že obsah profese, kterou si sami zvolili, nechápou, hledat politická řešení problémů ve správě věcí veřejných je jim zatěžko, nerozumějí našemu ústavnímu systému, smyslu dělby moci a především nejsou schopni jednat a vyjednávat politické kompromisy.

Něco to vypovídá o pokřiveném chápání práva a právního státu u některých politických činitelů.

Namísto toho se zoufale utíkají o rozhodnutí k Ústavnímu soudu, což je instituce, která v minulosti prokázala svůj velký apetit po maximálním extendování svých pravomocí, a dosud jí nikdo nemohl vyčítat mocenskou zdrženlivost. Jestliže dříve se Ústavní soud rozmachoval především v záležitostech volebních, dnes se zdá, že v očích především opozičních politiků a prezidenta republiky by měl převzít přímo řadu funkcí exekutivních a rozhodovat o takových věcech, jako je jmenování členů vlády, složení delegací atd. Na řadu v této logice mohou přijít i zasedací pořádky a schvalování vystoupení různých ústavních činitelů na zahraničních akcích. Zřejmě je tato preference neomezené vlády nikomu neodpovědných ústavních soudců opřena o přesvědčení, že musejí jít na ruku tomu, kdo je do jejich funkcí jmenoval. Něco to vypovídá o pokřiveném chápání práva a právního státu u některých politických činitelů. Nemusí být však oprávněné, neboť ne každý soudce je ochoten fungovat v této logice, a nedávná historie nám říká, že spíše než vděčnost za jmenování motivovala různá sporná rozhodnutí Ústavního soudu především snaha po posílení svého postavení.

Každopádně by nás zatahování Ústavního soudu do každodenní politiky vzdálilo standardním demokratickým poměrům a přiblížilo poměrům zemí, jako je Írán, kde islámští právníci tvořící Radu dohlížitelů jsou nadřazeni vládě a parlamentu a mají fakticky rozhodující slovo v politice. Kořeny tamějšího systému jsou náboženské, o to bizarnější je snaha jej, byť možná nevědomky, imitovat u nás.

Ještě bizarnější sondu do současných poměrů u nás přineslo víkendové zpravodajství. Starosta jihočeského města Písku se rozhodl na Den vítězství ozdobit městskou radnici vlajkami osvoboditelů jeho města před 81 lety – americkou a sovětskou. Byl však vyzván policií, aby sovětskou vlajku odstranil, neboť prý porušil od nového roku platící zákon. Pobouřený starosta tedy odstranil vlajky obě, nechtě se vystavit policejnímu vyšetřování. Tak dneska zacházíme s památkou osvoboditelů. Kdyby místo vzpomínky na osvoboditele uspořádal v Písku setkání sudetských Němců, dostalo by se mu ne policejní pozornosti, ale ovací od naší elity a mainstreamových médií, tak jako aktivistům v Brně. To jsme to dopracovali.

A v téhle situaci si vláda troufne uvažovat o zrušení koncesionářských poplatků pro Český rozhlas a Českou televizi a nahradit je financováním ze státního rozpočtu. Oheň je na střeše. V minulém týdnu se proti tomu konal v režii spolku Milion chvilek pro demokracii velký pochod, jehož účastníci vládu obviňují ze snahy dostat veřejnoprávní média pod kontrolu a omezit jejich nezávislost. Problémem je, že jiná velká část veřejnosti má dojem, že tato média svou úlohu neplní a především jejich zpravodajství je nevyvážené a tendenční. Zajištění objektivity a vyváženosti je nepochybně věc složitá a téměř nedosažitelná v situaci naprosté opouzdřenosti těchto institucí napojených na současnou opozici a ovládaných aktivistickými zaměstnanci.

Velká část veřejnosti má dojem, že tato média svou úlohu neplní a především jejich zpravodajství je nevyvážené a tendenční.

I kdyby měli demonstranti pravdu a vláda získala nad veřejnoprávními médii kontrolu, byla by zde přece jenom jistá naděje na zlepšení vyváženosti – každé čtyři roky by byla šance, že se změnou vlády se změní i směr propagandy linoucí se na nás z jejich programů. V dosavadních poměrech není naděje ani na takový minimální posun. Václava Moravce a jeho neuvěřitelnou nedělní polední exhibici museli čeští diváci sledovat celých nekonečných 21 let a ještě mu ji povinně platit ze svých daní. O dalších evergreenech netřeba hovořit.

Možná ale za to tato lítá vojna na náměstích nestojí, a tak hledejme kompromis. Vládám a jejich dobrým úmyslům věří málokdo. Dejme tedy prostor vůli lidu. Zachovejme financování koncesionářskými poplatky, které – světe, div se – chtějí demonstranti a další, dokonce studenti, tak nadšeně platit. Nebraňme jim v tom, mohou i připlatit, když jim o veřejnoprávní média tolik jde. A ta mohou být nezávislá a vysílat si úplně, co chtějí. Jenom nenuťme ty, kteří o to nestojí a kteří je sledovat nechtějí, aby povinně platili rovněž. Dobrovolné koncesionářské poplatky, co vy na to, demonstranti?

11. 5. 2026

Laciný a podbízivý antikomunismus

Ivo Strejček
člen správní rady IVK

„Komunismus u nás konečně po třiceti sedmi letech poražen!“ měla by hlásat všechna česká média. Řediteli Ústavu pro studium totalitních režimů Kudrnovi, místopisné komisi Rady hlavního města Prahy a také radním na Praze 4 (v čele se starostou z ODS a s podporou piráta Hřiba) se totiž společnými, neúnavnými a hlavně „zásadově antikomunistickými“ silami podařilo zablokovat návrhy názvů dvou budoucích stanic metra. Jedna měla být pojmenována po spisovateli Ivanu Olbrachtovi, druhá po ve druhé světové válce popravených novinářích Viktoru a Ottovi Synkových. Všichni tři byli komunisté, takže vše je přece úplně jasné – s komunismem u nás už musí být konečně a definitivně po třiceti sedmi letech skoncováno!

Jeden skutečně neví, zda má plakat, nebo se všemu už jenom smát, když sleduje ten nedůstojný festival tuposti.

Jeden skutečně neví, zda má plakat, nebo se všemu už jenom smát, když sleduje ten nedůstojný festival tuposti, hlouposti i obyčejné lidské omezenosti, kterou nám tady „hlavy pomazané“ předvádějí.

Ivan Olbracht patřil mezi významné meziválečné české spisovatele. Jako řada jeho kolegů své doby byl člověkem levicovým, ano, komunistickým. V roce 1929 společně se Seifertem a Horou však spolupodepsal Manifest sedmi, ve kterém s dalšími signatáři protestovali proti tehdy novému stalinskému vedení KSČ v čele s Klementem Gottwaldem. Z „gottwaldovské“ komunistické strany byl vyloučen. Po válce do ní opět vstoupil, ale aby se vyhnul tehdy povinné „ždanovovštině“, podle které dodržování ideologické čistoty v kultuře bylo vším, neboť umění muselo sloužit výhradně státu a straně, věnoval se literárně převyprávění starých mýtů a biblických příběhů pro děti. Zemřel v roce 1952.

Ivan Olbracht patřil mezi významné meziválečné české spisovatele. Z „gottwaldovské“ komunistické strany byl vyloučen.

Ivan Olbracht ve své tvorbě nebyl zaslepeným komunistickým ideologem, nebyl „komunistickým agitátorem“ (jak tvrdí Kudrna z ÚSTR). Českému čtenáři své doby přinesl například úžasné skici tehdy málo známé Podkarpatské Rusi. Jeho Nikola Šuhaj loupežník, onen baladický román, ve kterém nechal prolínat rusínskou realitu s legendou; jeho Hory a staletí; jeho Golet v údolí o životě tamních Židů obsahující i dojemnou melancholickou povídku O smutných očích Hany Karadžičové, to jsou přece Olbrachtova stěžejní díla. A tvrdí-li ředitel ÚSTR Kudrna, že „podle autora agitačního pamfletu Anny proletářky“ nesmí být stanice metra pojmenována, jen účelově vytrhává jeden Olbrachtův román nejen z kontextu jeho tvorby, ale také z kontextu českých literárních dějin dvacátého století.

Snad ještě horší je to s bratry Synkovými. Ano, komunističtí novináři, ale v protinacistickém odboji pracující, zatčeni, mučeni a Němci popraveni. Je to málo pro ctihodné radní a Ústav pro studium totalitních režimů? Co ještě jiného než absolutní oběť měli tito muži přinést, aby dnešní horlivci naší české „ždanovovštiny“ byli spokojeni? Nestydí se paní a páni radní?

Pokud se nestydí, pak žádám, aby byly zrušeny názvy ulic a náměstí ve všech českých a moravských městech, které nesou názvy po Řezáčovi, Drdovi, Urxovi, Vančurovi, Seifertovi, Fučíkovi, Švermovi, Kudeříkové, S. K. Neumannovi, Majerové, Glazarové, Nezvalovi, Halasovi, Horovi, Václavkovi a dalších a dalších. Vždyť i to byli ve své době buďto tvůrci hlásící se k meziválečné a poválečné levici, nebo i aktivní komunisté. Že byli slabochy (Halas), že byli kariéristickými oportunisty (Drda, Řezáč, Majerová, Glazarová), že byli těmi „kam vítr, tam plášť“ (Nezval), že byli z duše komunisty (Seifert), že byli aktivními odbojáři, kteří zaplatili životem (Václavek v Osvětimi)? Pokud je třeba vyobcovat Olbrachta, čiňte tak důsledně!

Když se na konci letošního května mohou v Brně sejít sudetští Němci, být tam pozváni i vítáni, když v dnešních Čechách považujeme ukrajinské banderovce, tak neslavně proslulé z druhé světové války na Ukrajině, za úctyhodné bojovníky proti sovětskému komunismu, když nám nevadí, že mnohá dnešní ukrajinská vojenská vozidla mají na svých pancířích trámcové kříže shodné s německými válečnými znaky, proč by nás tak mělo překvapovat, že jména komunistů, kteří proti Němcům ve válce skutečně bojovali, jsou v současné Praze „závadná“?

Vedeme prázdné, primitivní a hlavně zbytečné antikomunistické bitvy. S komunistickou ideologií již není třeba bojovat. Tento boj je dávno vyhraný. Komunismus se dávno zdiskreditoval, ztratil jakýkoli nádech zajímavosti či přitažlivosti. Bojovat s komunismem prostřednictvím zakazování Olbrachta a bratří Synkových není jen směšné – je to odpudivé, nedůstojné a ve své podstatě komunistické (nebylo by už konečně přesnější říci „pirátské“?).

Vedeme prázdné, primitivní a hlavně zbytečné antikomunistické bitvy.

Komunismus, na rozdíl od „pirátštiny“, už není totalitním nebezpečím dneška. Ale to ani v ÚSTR, ani na pražském magistrátě a už vůbec ne na Praze 4 zřejmě vůbec netuší. A ani netuší, že „bojem“ proti Olbrachtovi a Synkovým bojují proti významné části naší historie v uniformách těch, proti kterým ti nebozí Synkové a desetitisíce dalších bojovali a jejichž rukama i umírali.

Nechte historii spát, když už odmítáte v ní číst, vy dnešní laciní a podbízivi antikomunističtí bijci!

5. 5. 2026

Že rozumí jen síle? Opravdu?

Ladislav Jakl
člen správní rady IVK

Podle některých teorií vznikl zvyk vzájemného podávání si rukou z gesta, jak si potkavší se muži jeden druhému ukazovali, že v rukou nedrží zbraň. Aby se jeden druhého nebál a ze strachu pak neudělal nějakou blbost.

Podobně prý vzniklo smekání pokrývky hlavy při pozdravu. To prý si původně bojovníci při setkání snímali helmici, aby demonstrovali svou zranitelnost, mírumilovnost a čestné úmysly. Jen ten, kdo má v plánu útočit, se předem potřebuje zabezpečit před odvetou.

Podobné jako ony helmice byly i některé odzbrojovací iniciativy v dobách studené války, kdy pro leckoho překvapivě bývaly nejdřív omezovány kapacity obranných zbraní, třeba protiraketových a protiletecký systémů. Tento postup vycházel z logiky, že pokud se někdo předem až příliš jistí, pak asi má něco za lubem.

Dnes je doba jiná. V módě je fráze, že ten či onen globální konkurent nebo soupeř rozumí jen síle. Mluvčí těchto frází už se nenamáhají doložit příklady, kdy daný subjekt v minulosti síle porozuměl, ▸

poklepal si na čelo a horlivě přetavil meče v pluhy.

Ve velké módě je také slovo „odstrašení". Tady je zajímavá už etymologie slova. Odvíjí se od slova strach. Daný subjekt se má bát něco si začít, protože pochopí, že by ho to přišlo draho.

Odstrašení používají častěji ti menší a slabší. I v přírodě. Třeba včely. Případného útočníka nepřeperou, ale dávají mu předem najevo, že ho útok bude bolet, i když ony samy u toho umřou.

Právě ze strachu se ale často dělávají pěkné blbosti. Možná ještě častěji než z pocitu beztrestnosti. Zdokonalovat svou sílu a přiměřeně odstrašovat druhé, to bude vždy patřit do rejstříku mocenských a mezinárodně politických metod. Je to tak v pořádku. Ale moudré je doplňovat tuto metodu cílevědomým odbouráváním strachu toho druhého.

Proto si také velmocenské bloky za studené války navzájem zpřístupňovaly mnoho citlivých informací, vyměňovaly si pozorovatele na cvičeních a viditelně parkovaly své strategické kapacity na plochách letišť. Snímaly si tak své helmice a ukazovaly prázdné dlaně.

Mnoho útoků bývá zdůvodňováno nutností preventivného odstranění hrozby. Je běžné, že někomu preventivní útok schvalujeme, omlouváme ho a máme pro něj pochopení. U jiných si ani nevšimneme, že motivací k útoku byl strach a obavy z hrozby. Pro nás to je prostě nevyprovokovaný útok.

Řinčení je prima. Při pochodovém marši se řinčet sluší. Pokud se ale strategie omezuje jen na ono řinčení, je to invalidní strategie, strategie jednoruká a jednonohá. Má-li být strategie kompletní a funkční (můžeme zde dokonce použít i zprofanované slovo „udržitelná"), musí kromě řinčení obsahovat i metody, které mají soupeře přesvědčit, že jim nic nehrozí, že se nemusejí bát.

Právě ze strachu se ale často dělávají pěkné blbosti.

Že někdo rozumí jen síle? Ale kdeže. Sílu je potřeba občas předvést v praxi, aby jí někdo rozuměl a věřil. A to předvádění moc hezké nebývá. Cílevědomá, strategická, přesvědčivá demontáž strachu toho druhého (a je jedno, zda oprávněného velice, nebo jen malinko), ta je mnohem těžší.

Řinčení je jednodušší a pro jednoduché mozky snazší. Kombinace sebevědomého hájení svých zájmů s promyšleným odbouráváním strachu těch druhých, to už je obor složitější. Říká se mu diplomacie.

21. 5. 2026

The European Conservative – časopis evropských konzervativců

Václav Klaus

Čtvrtletník „The European Conservative" je skutečně konzervativní a skutečně evropský. Jeho šéfredaktor, náš dobrý přítel Alvino-Mario Fantini, z něj za deset let existence udělal výraznou publikaci. Jsem jedním ze Senior Editorial Advisors, spolu např. s Johnem O'Sullivanem a Rogerem Scrutonem. Články v jarním čísle 2026 napsali např. Angličan Anthony Daniels, Maďarka B. H. Pulay, dánský teolog I. Thranholm, portugalský filozof N. Lebreiro přednášející na univerzitě v holandském Leidenu, Fin S. Rohner, slavný Francouz Renaud Camus, Ital A. Garzoni, Argentinec di Sospiro, Němec Stefan Korte a řada dalších.

Je pěkné, že byl v tomto čísle uveřejněn i velmi pozitivní článek o Dominiku Dukovi v souvislosti s jeho úmrtím. Ukazuje se, že ho vnímali velmi pozitivně v řadě míst Evropy.

Obsah časopisu, který má 130 stránek, se nedá výstižně popsat. Dovolím si proto uvést alespoň několik tezí, které mne zaujaly. Editor Fantini nazval svůj úvodník „A Continent, Not a Commons". Odkazuje v něm na slavný článek Garretta Hardina z roku 1968 „The Tragedy of Commons", ve kterém autor přesvědčivě vyargumentoval, že to, co je společné, je nadužíváno a zneužíváno. Článek byl už tehdy polemikou s imigrací (patřil do tehdejšího neomalthusiánského proudu myšlení). Text Fantiniho – v souladu s řadou dalších článků v tomto čísle časopisu – vyzývá k organizování reemigrace. Myšleno z Evropy.

A. Daniels kritizuje environmentalisty a říká, že jim o životní prostředí jde tak málo, jako šlo marxistům o blahobyt každého jednotlivého proletáře, na kterého se tolik odvolával. Významná část časopisu je věnována myšlenkám Renauda Camuse a jeho konceptu „Replacement", což je název jeho známé, ve Francii skandalizované knihy. Camus nemluví jen o migraci, ale – obecněji – o replacement, o „nahrazení" či „vyměnění" celé civilizace, což považuje „za nejdůležitější a nejzávažnější fenomén současné západní Evropy" (str. 42). Camus uvádí zdánlivě triviální tezi, že je dnes v Evropě „nepochybně více Afričanů a Asijců, než kdykoli bylo Evropanů v Africe a Asii" (str. 47). S Renaudem Camusem jsem se setkal před mnoha lety v Paříži, když byla představována francouzská verze naší knihy „Stěhování národů". Chvíli jsme si psali. Je důležité, že někdo takový vůbec je, ale nemohu říci, že bych s ním ve všem souhlasil. Je osamoceným bojovníkem proti všem.

Powell byl také hlavním oponentem vstupu Velké Británie do tehdejší EHS.

Velmi jsem se poučil z článku o Enochu Powellovi, o známém radikálním britském politikovi, který výrazně ovlivnil britskou politiku v závěrečných desetiletích 20. století. (Zemřel v roce 1998.) Měl problémy s oběma hlavními britskými politickými stranami, obě považoval za řízené elitami, nikoli členskou základnou. Silně vystupoval proti akceptaci masové migrace, nepochybně vůbec jako první ve Velké Británii. To bylo tak mimořádné, že ho už v 70. letech Heath vyhodil ze své stínové vlády.

Powell byl také hlavním oponentem vstupu Velké Británie do tehdejší EHS, ačkoli to britští konzervativci v té době většinově chtěli. Na rozdíl od labouristů. Po desetiletích svého členství proto demonstrativně vystoupil z Konzervativní strany. V článku se říká, že by „bez Powella nemohla nastat thatcherovská revoluce" (str. 59). Své – jako populistické označované – postoje obhajoval argumenty, že se bez populismu nedá provést změna, neboť změna vyžaduje „charismatického lídra, který přímo osloví masy" (str. 59).

V článku se říká, že by „bez Powella nemohla nastat thatcherovská revoluce".

V časopise je i anotace na knihu o pontifikátu papeže Františka jako o nejhorším papežovi v historii (str. 61), o knize „Merkel's Legacy" Geralda Grosze, v níž byl uveden i můj několikastránkový příspěvek, o knize „Kaputt: The End of the German Miracle", a o pro mne velmi nepřesvědčivé knize lídra francouzské strany Národní sdružení Jordana Bardelly. Nemyslím, že je to konzervativní autor (a politik).

Stálé téma konzervativců je boj s progresivismem a s wokeismem. Základní tezí prosazovanou v časopisu je, že porazit tyto ideologie „potřebuje více než politiku" (str. 86), že se to nedá vyřešit rychle a že je to multigenerační úkol. Nejsou rychlá vítězství. Proto je třeba časopisy, jako je The European Conservative, číst.

Echo24.cz, 6. 5. 2026